

NOTITIE OVER DE KOHNSTAMM-LEERSTOEL VANWEGE DE VBSP

De Vereniging heeft op 28 oktober 1991 (met een nadere toelichting d.d. 12 oktober 1992) een verzoek ingediend bij de UvA tot vestiging van de leerstoel. Blijkens schrijven van het College van Bestuur d.d. 30 maart 1993 (nummer 489187/122874) heeft de Universiteitsraad in zijn vergadering van 16 maart 1993 besloten in te stemmen met het verzoek van de vereniging.

Het daartoe samengestelde Curatorium heeft op 20 juni 1996 zijn voordracht gedaan voor de eerste benoeming, voor een periode van drie jaar. Het bestuur van de VBSP heeft zich daarmee op 20 september 1996 akkoord verklaard. Vervolgens heeft de Raad van de Faculteit der Pedagogische en Onderwijskundige Wetenschappen op 15 april 1997, na de unaniem positieve adviezen van de Vakgroep Onderwijskunde, de directie van het SCO-Kohnstamm Instituut en de zusterfaculteiten besloten in te stemmen met de benoeming. Op 23 mei 1997 heeft het bestuur van de VBSP daarvan met genoegen kennisgenomen, zodat het op korte termijn - na consultatie van het College van Bestuur - tot benoeming kon overgaan met ingang van 15 juli 1997 van de heer dr F.A.J. Korthagen. Het accent van zijn leeropdracht kwam te liggen op de verbetering van de lerarenopleidingen uit het oogpunt van het 'realistisch opleidingonderwijs'.

De tweede bezetter van de wisselleerstoel werd mevrouw dr M. Junger. Het bestuur benoemde haar per 1 september 2001, voor een periode van vijf jaar, met opnieuw een omvang van 0,2 fte., en eveneens niet gehonoreerd. Het accent van haar leeropdracht kwam te liggen op de 'Vormgeving van de (beroeps-)opleidingen Pedagogiek, in het bijzonder pedagogische interventies ingeval van risicofactoren'. De faculteit van vestiging was inmiddels de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Afdeling Pedagogiek en Onderwijskunde, van de Universiteit van Amsterdam. Het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam had op 12 juli 2001 (besluit 2001cb0121) ingestemd met het voorstel tot deze benoeming.

Daarmee is tweemaal een invulling gegeven van het '*in het bijzonder..*' waarop de algemene leeropdracht uitkomt: 'De VBSP bevordert een eigentijdse vormgeving en invulling van de (MO-) opleiding pedagogiek. Zij beijvert zich de relaties te effectueren tussen wetenschappelijke gegevens – beroepsvoorbereiding – beroepsuitoefening. De leeropdracht wordt tegen bovenstaande achtergrond als volgt geformuleerd: onderwijs geven en onderzoek verrichten t.a.v. de vormgeving van beroepsopleidingen pedagogiek, in het bijzonder (per twee jaar invullen)'.

Op 1 september 2006 liep de tweede termijn af van de bezetting van de bijzondere Kohnstamm-wisselleerstoel van de VBSP aan de Universiteit van Amsterdam. Er zijn enkele wijzigingen opgetreden ten opzichte van de situatie van 1992. De Universiteitsraad bestaat niet meer, de universiteit zelf is gedecentraliseerd, de naam van de desbetreffende faculteit gewijzigd, de MO-opleidingen zijn grotelijks veranderd, en de aanstellingsduur is tweemaal afgeweken van de oorspronkelijke opzet van twee jaar (in drie respectievelijk vijf jaar, met een tussentijdse beoordeling na twee jaar).

Belangrijker is een andere actualisering: de ‘in het bijzonder’-frase. In de eerste ronde is gekozen voor de vernieuwing van het opleidingsonderwijs, waarvan Korthagen zich met publicaties en studie(mid)dagen met een enthousiasme heeft gekwetend dat nog naklinkt. In de tweede ronde lag het accent op de sterk ontwikkelingspsychologische invalshoek van (de interventies ingeval van) risicofactoren. Mevrouw Junger heeft met haar werk het pakt tussen de ontwikkelingspsychologie en de criminologie gediend, de beroepsopleidingen Pedagogiek mogelijk langs meer indirecte weg.

Het valt te overwegen om na de onderwijskundige (1997-2000) en de ontwikkelingspsychologische-jeugdcriminologische invalshoek (2001-2006) voor de komende periode (twee, drie of vijf jaar?) te kiezen voor

- (1) een brede sociaal-pedagogische invalshoek, waarbij het onderwijs en onderzoek van de leerstoelbezetter gericht zijn op actuele praktijk- en beleidsvraagstukken rond opvoeding en onderwijs, en
- (2) een nauwere samenwerking tussen het pedagogisch onderwijs en (praktijk-) wetenschappelijk onderzoek bij het hbo en de universiteit.

Ton Notten